

راهکارهای تبدیل مرزهای جغرافیایی از نقاط کنترل به کانون‌های توسعه منطقه‌ای

سرمایه همسایگی

از مهم‌ترین تغییرها برای تقویت سرمایه همسایگی، تغییر نگاه به مرز است. مرز نباید فقط محلی برای کنترل و توقف باشد، بلکه می‌تواند فضای ارتباط، اشتغال، خدمات، تولید و مبادله باشد

طوسی | در معماری توسعه هر کشور، مرز بیش از آنکه یک حد جغرافیایی یا حصاری میان کشورها باشد، یک موقعیت راهبردی است که می‌تواند تفاوت را به فرصت بدل کرده و به مثابه موتور توسعه عمل کند. مهدی استادی جعفری، دکترای شهرسازی و مشاور توسعه معتقد است همسایگی، دارایی پنهان ایران برای ساختن آینده‌ای باثبات‌تر است. به گفته وی، در هندسه امنیت ملی و توسعه اقتصادی، جغرافیا نه یک امر تحمیلی، بلکه یک فرصت راهبردی است. سرنوشت ملت‌ها در بلندمدت با همسایگان‌شان گره خورده است واقعیتی که نمی‌توان آن را با دیوارکشی یا نادیده گرفتن تغییر داد.

■ همسایگی؛ از الزام سرزمینی تا یک مزیت راهبردی

این دکترای توسعه و شهرسازی در گفت‌وگو با قدس با طرح مفهوم «سرمایه همسایگی» استدلال می‌کند که مرزها باید از حصار امنیتی به پلی برای توسعه و شکوفایی مشترک تبدیل شوند تا همسایگی از یک الزام جغرافیایی به یک مزیت راهبردی بدل شود. وی معتقد است در دنیای امروز، هیچ کشوری نمی‌تواند توسعه، آرامش اقتصادی و کیفیت زندگی شهروندانش را جدا از محیط پیرامونی خود تصور کند. کالا، انرژی، آب، داده، نیروی انسانی، آلودگی، بیماری و حتی امید یا نگرانی مردم، در مرزهای رسمی متوقف نمی‌شوند. آنچه در مسیرهای حمل‌ونقل، بازارهای پیرامونی، شبکه‌های انرژی یا گذرگاه‌های مرزی رخ می‌دهد، دیر یا زود بر زندگی روزمره مردم اثر می‌گذارد؛ از قیمت کالا و هزینه حمل‌ونقل گرفته تا دسترسی به انرژی، فرصت‌های شغلی و احساس امنیت.

وی می‌افزاید: به همین دلیل، زمان آن رسیده است تا به همسایگی نگاهی تازه داشته باشیم. همسایگی فقط داشتن مرز مشترک نیست؛ می‌تواند یک دارایی بزرگ توسعه‌ای باشد.

اما این دارایی خودبه‌خود ایجاد نمی‌شود. مرز مشترک ممکن است به همکاری و رونق پنجگام یا به سوءتفاهم، تأخیر، هزینه و بی‌اعتمادی منجر شود. تفاوت میان این دو وضعیت در چیزی است که می‌توان آن را سرمایه همسایگی نامید. این کارشناس توسعه ادامه می‌دهد: همسایگی یک واقعیت جغرافیایی است؛ کشورها و مردمی که در کنار هم زندگی می‌کنند، ناگزیر با فرصت‌ها و مسئله‌های مشترک روبه‌رو هستند، اما سرمایه همسایگی یک دستاورد است.

وی می‌گوید: این سرمایه از اعتماد، شناخت، پیوندهای انسانی، تجارت، زیرساخت، فرهنگ، تجربه‌های مشترک و قواعد قابل اتکا ساخته می‌شود.

به زبان ساده، سرمایه همسایگی یعنی مجموعه‌ای از رابطه‌ها و ظرفیت‌هایی که موجب می‌شود همکاری با همسایه آسان‌تر، کم‌هزینه‌تر و مطمئن‌تر شود. استادی جعفری می‌افزاید: برای مثال، اگر یک بازرگان بداند کالایش در مرز با تأخیرهای غیرضروری مواجه نمی‌شود، مقررات روشن است و امکان حل اختلاف وجود دارد، یا اطمینان بیشتری تجارت می‌کند. اگر یک خانواده مرزنشین بتواند از بازارچه‌های قانونی، خدمات درمانی، فرصت‌های آموزشی یا اشتغال مرتبط با تجارت بهره‌مند شود، مرز را فقط یک خط کنترل نمی‌بیند؛ آن را بخشی از زندگی و فرصت خود می‌داند. اگر دانشگاه‌ها، شهرها، اتاق‌های بازرگانی و گروه‌های حرفه‌ای دو سوی مرز با یکدیگر ارتباط داشته باشند، شناخت بیشتر و سوءبرداشت کمتر می‌شود. وی تصریح می‌کند: همه این‌ها اجزای سرمایه همسایگی‌اند. این سرمایه مانند سرمایه اقتصادی، قابل انباشت و قابل فرسایش است؛ هر تجربه موفق همکاری آن را افزایش می‌دهد و هر تأخیر بی‌دلیل، بی‌ثباتی مقررات، تحقیر متقابل یا وعده عمل نشده،

از آن همکاری می‌کاهد.

■ افزایش تاب‌آوری اقتصادی با سرمایه همسایگی

این کارشناس توسعه و شهرسازی در ادامه خاطرنشان می‌کند: امروز اقتصادها بیش از گذشته به مسیرهای متنوع و شبکه‌های قابل اتکا نیاز دارند؛ چراکه اختلال در یک مسیر حمل‌ونقل یا نوسان در یک بازار، می‌تواند زنجیره‌ای از آثار اقتصادی و اجتماعی را به‌نبال داشته باشد.

در چنین فضایی، اتکا به یک راه، یک بازار یا یک تأمین‌کننده، آسیب‌پذیری را افزایش می‌دهد. وی با تأکید بر نقش تاب‌آوری اقتصادی می‌گوید: سرمایه همسایگی به کشورها کمک می‌کند تا در برابر بحران‌ها مقاوم‌تر باشند. وقتی مسیرهای حمل‌ونقل مکمل وجود داشته باشد، شبکه‌های انرژی به هم متصل باشند، سازوکارهای تجاری به‌طور شفاف عمل کنند و مردم و فعالان اقتصادی تجربه همکاری داشته باشند، امکان عبور از دوره‌های دشوار بیشتر می‌شود. استادی جعفری با اشاره به اینکه این موضوع تنها در سطح کلان دولتی باقی نمی‌ماند، می‌افزاید: سرمایه همسایگی در زندگی مردم معنا پیدا می‌کند.

کاهش زمان عبور کالا از مرز، یعنی کاهش هزینه برای مصرف‌کننده و توسعه تجارت قانونی، یعنی فرصت شغلی بیشتر برای شهرهای مرزی. وی تصریح می‌کند: همکاری در حوزه انرژی، به معنای پایداری بیشتر خدمات است و تبادل علمی و فرهنگی، به شناخت بهتر و کاهش فاصله‌های ذهنی می‌انجامد. توسعه گردشگری نیز یعنی درآمد برای کسب‌وکارهای کوچک و تجربه مستقیم مردم از یکدیگر. درواقع، همسایگی زمانی به مزیت تبدیل

می‌شود که اثر آن در زندگی روزمره مردم دیده شود.

■ ضرورت تعریف آرزوی مشترک منطقه‌ای

وی درباره اهمیت افق‌گشایی برای همکاری‌های منطقه‌ای می‌گوید: هیچ جامعه‌ای بدون تصویر روشنی از آینده نمی‌تواند حرکت بلندمدت و پایداری داشته باشد و این وضعیت در سطح منطقه نیز صادق است.

وی بیان می‌کند: اگر کشورها و مردم پیرامون ما، یکدیگر را فقط از دریچه رقابت، تهدید یا مسئله ببینند، همکاری‌ها شکننده و کوتاه‌مدت خواهد بود؛ اما اگر بتوانند در کنار تفاوت‌ها، خواسته‌های مشترک خود را ببینند، زمینه‌ای برای ساختن آینده‌ای متفاوت پدید می‌آید. این کارشناس توسعه ادامه می‌دهد: این همان چیزی است که می‌توان آن را «آرزوی مشترک منطقه‌ای» نامید؛ تصویری از آینده که در آن مردم منطقه، با وجود تفاوت‌های فرهنگی، زبانی و تاریخی، در چند خواست بنیادین شریک‌اند؛ خواسته‌هایی همچون رفاه، کرامت، امنیت انسانی، محیط‌زیست سالم، اشتغال، انرژی پایدار، تجارت آسان‌تر و زندگی قابل‌پیش‌بینی‌تر. وی با تأکید بر اینکه این آرزو به معنای یکسان‌سازی نیست، می‌افزاید: آرزوی مشترک منطقه‌ای به معنای یکسان‌شدن کشورها یا نادیده‌گرفتن هویت‌های گوناگون نیست، بلکه برعکس، بر این اصل استوار است که تفاوت‌ها می‌توانند در کنار منافع مشترک قرار گیرند. مردم منطقه لازم نیست مانند هم فکر کنند تا بتوانند برای کاهش هزینه تجارت، حفاظت از محیط‌زیست،

توسعه مسیرهای ارتباطی، مقابله با بحران‌های طبیعی یا تقویت فرصت‌های شغلی همکاری کنند.

استادی جعفری تصریح می‌کند: البته آرزو به‌تنهایی کافی نیست و رؤیا زمانی به واقعیت نزدیک می‌شود که پشتوانه‌ای از اعتماد، نهاد، زیرساخت و ارتباط انسانی داشته باشد؛ اینجاست که سرمایه همسایگی نقش محوری پیدا می‌کند.

به عقیده وی آرزوی مشترک، جهت را نشان می‌دهد؛ سرمایه همسایگی، توان حرکت را می‌سازد و همکاری‌های واقعی، این توان را به نتیجه‌ای ملموس تبدیل می‌کنند. درواقع می‌توان گفت مسیر دستیابی به رفاه و تاب‌آوری منطقه‌ای، از الگوی «آرزوی مشترک، تشکیل سرمایه همسایگی و درنهایت همکاری‌های پایدار» می‌گذرد.

■ سرمایه همسایگی از چه ساخته می‌شود؟

دکتر استادی جعفری در تشریح مؤلفه‌های عینی این مفهوم، تأکید می‌کند سرمایه همسایگی یک مفهوم انتزاعی نیست و از اجزای مشخصی تشکیل می‌شود که در زندگی اجتماعی و اقتصادی منطقه قابل مشاهده‌اند. وی در تبیین نخستین مؤلفه می‌گوید: نخستین رکن، اعتماد و پیش‌بینی‌پذیری است. مردم و فعالان اقتصادی باید بداندند قواعد همکاری روشن است، توافق‌ها دوام دارد و اختلاف‌ها از مسیرهای قابل فهم حل می‌شود؛ اعتماد نه با سخنرانی، بلکه با تجربه‌های تکرارشونده و موفق ساخته می‌شود.

وی می‌افزاید: دیگر مؤلفه، ارتباط انسانی و اجتماعی

است؛ پیوند میان شهرهای مرزی، خانواده‌ها، دانشگاه‌ها، تجار، رانندگان، کارآفرینان و گروه‌های حرفه‌ای، روابط را انسانی‌تر و پایدارتر می‌کند. هرچه مردم یکدیگر را بیشتر بشناسند، تصویرشان از همسایه، کمتر بر پایه کلیشه و بیشتر بر پایه تجربه خواهد بود. این مشاور توسعه تصریح می‌کند: رکن بعدی، فرهنگ و احترام متقابل است. منطقه ما از میراث‌های تاریخی، فرهنگی و تمدنی غنی برخوردار است که اگر با احترام به تفاوت‌ها همراه شود، می‌تواند سرمایه‌ای برای گفت‌وگو باشد. درواقع فرهنگ در اینجا ابزاری برای حذف تفاوت نیست، بلکه پلی برای فهم دیگری است.

وی دیگر مؤلفه را منافع اقتصادی مشترک می‌داند و خاطرنشان می‌کند: تجارت منظم، تولید مکمل، خدمات فنی، گردشگری، کشاورزی، مبادله انرژی و توسعه بازارهای مرزی، همکاری را از سطح آرزو به منفعت ملموس تبدیل می‌کنند. زمانی که مردم و بنگاه‌ها از تداوم همکاری سود ببرند، انگیزه بیشتری برای حفظ ثبات و کاهش تنش خواهند داشت. استادی جعفری در ادامه به زیرساخت‌ها اشاره می‌کند و می‌گوید: رکن بعدی، زیرساخت‌های پیونددهنده است؛ جاده، ریل، بندر، پایانه مرزی، شبکه برق، اینترنت و مراکز لجستیکی، فقط سازه و تجهیزات نیستند، بلکه ابزارهای ارتباط میان مردم و اقتصادها محسوب می‌شوند. زیرساخت مناسب، زمان و هزینه را کاهش داده و امکان انتخاب‌های بیشتر را فراهم می‌کند. وی با تأکید بر اهمیت ساختارهای قانونی، ادامه می‌دهد: مؤلفه بعدی، نهادها و قواعد همکاری است. مرز کارآمد، پنجره واحد، هماهنگی گمرکی، سازوکار دوری، دسترسی به اطلاعات و نهادهای مشترک برای مسائل محیط‌زیستی، انرژی و حمل‌ونقل، همکاری را از روابط موردی به یک عادت پایدار تبدیل می‌کنند.

این کارشناس توسعه به ضرورت دانش‌محوری اشاره می‌کند و می‌افزاید: آخرین مؤلفه، دانش و داده مشترک است. تصمیم‌های راهبردی بدون شناخت دقیق از فرصت‌ها، ریسک‌ها و نیازها ممکن نیست. داده درباره جریان کالا، زمان عبور از مرز، ظرفیت زیرساخت، مصرف انرژی، وضعیت محیط‌زیست و نیازهای جوامع محلی، پایه اصلی هرگونه همکاری واقع‌بینانه است.

■ تقویت سرمایه همسایگی با تغییر نگاه به مرز

دکتر استادی جعفری بر ضرورت یک تحول ذهنی بنیادین تأکید و خاطرنشان می‌کند: یکی از مهم‌ترین تغییرهای ذهنی برای تقویت سرمایه همسایگی، تغییر نگاه به مرز است. مرز نباید فقط محلی برای کنترل و توقف باشد، بلکه می‌تواند فضای ارتباط، اشتغال، خدمات، تولید، مبادله و یادگیری باشد.

وی با اشاره به سرنوشت مناطق مرزی می‌افزاید: شهرها و مناطق مرزی در صورتی که به حال خود رها شوند، ممکن است با محرومیت، مهاجرت، اقتصاد غیررسمی و احساس فاصله از مرکز روبه‌رو شوند؛ اما اگر در برنامه‌ریزی توسعه جایگاهی فعال پیدا کنند، می‌توانند به موتورهای پیوند منطقه‌ای بدل شوند. این مشاور توسعه ادامه می‌دهد: بازارچه‌های مرزی، پایانه‌های کارآمد، انبارها، مراکز خدماتی، گردشگری محلی، آموزش‌های مهارتی و کسب‌وکارهای کوچک، می‌توانند زندگی مرزنشینان را به اقتصاد رسمی و فرصت‌های فرامرزی پیوند دهند.

وی تصریح می‌کند: در چنین نگاهی، توسعه مرز فقط افزایش حجم عبور کالا نیست؛ توسعه مرز یعنی افزایش کیفیت زندگی مردم ساکن در دو سوی آن و ساختن فضایی که در آن، همکاری از جدایی سودمندتر باشد. استادی جعفری خاطرنشان می‌کند: سرمایه همسایگی، دارایی پنهانی است که می‌تواند به یکی از مهم‌ترین منابع توسعه و تاب‌آوری ایران و منطقه تبدیل شود. این سرمایه از اعتماد، شناخت، پیوند انسانی، فرهنگ، تجارت، زیرساخت، داده و نهاد ساخته و با بی‌ثباتی، سوءتفاهم و بی‌توجهی به نیازهای مردم فرسوده می‌شود.

آگهی مناقصه عمومی

شرکت فولاد شرق کاوه در نظر دارد « احداث مدرسه ۱۲ کلاسی شهرستان خواف به صورت (PC) » در استان خراسان رضوی، شهرستان خواف، از اشخاص حقوقی واجد صلاحیت دعوت به عمل آورد:

شرایط الزامی شرکت در مناقصه:

- دارا بودن صلاحیت پیمانکاری معتبر صادره از سازمان برنامه و بودجه کشور در رشته ساختمان و ابنیه
- دریافت اسناد: از تاریخ درج آگهی به مدت یک هفته
- تحویل پیشنهادات: حداکثر تا ساعت ۱۶:۰۰ مورخ ۱۴۰۵/۰۶/۰۹ در قالب پاکت‌های درسته و مهرشده به دبیرخانه شرکت
- محل تحویل: تهران،خیابان شریعتی ، بلوار میرداماد، پلاک ۲۱.

اهدای خون؛ اهدای زندگی

یک بار اهدای خون کافی نیست...

سازمان مدیریت حمل و نقل بار درون شهری و حومه شهرداری مشهد

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله ای همزمان

با ارزیابی کیفی (یکپارچه)

شماره فراخوان سامانه ستاد ۰۰۰۰۱۳ ۲۰۰۵۰۹۴۹۴۳

موضوع : **پشتیبانی فعالیت های عمومی به صورت حجمی در پروژه های عمرانی و کارگاه های سازمان عمران**

مبلغ برآورد : ۲/۰۲۶/۶۰۴/۷۹۸/۲۶۵ ریال

جهت کسب اطلاعات بیشتر ، دریافت اسناد و شرکت در مناقصه به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایید . این آگهی در روزنامه رسمی به آدرس www.rrk.ir نیز درج می گردد.

آگهی مزایده اجاره

شماره فراخوان سامانه ستاد ۰۰۰۰۰۲ ۵۰۰۵۰۹۴۹۳۵

موضوع : **واگذاری موقت جهت بهره برداری، نگهداری و انتظامات توقفگاه های مذکور شامل، میثاق، معراج، مفتح، کشاورز، مهدیه، کارواش میثاق (بصورت پرداخت اجاره بها)**

مبلغ برآورد : ۲۲۸،۰۵۶،۰۰۰،۰۰۰ ریال

جهت کسب اطلاعات بیشتر، دریافت اسناد و شرکت در مزایده، به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایید. این آگهی در روزنامه رسمی به آدرس www.rrk.ir نیز درج می گردد.

آگهی مناقصه عمومی خرید

و اجرای یک دستگاه آسانسور

آستان قدس رضوی در نظر دارد نسبت به خرید و اجرای یک دستگاه آسانسور مورد نیاز خود از طریق مناقصه عمومی اقدام نماید. متقاضیان محترم جهت مشاهده شرایط و دریافت اسناد مربوطه تا مورخ ۱۴۰۵/۰۵/۳۱ ساعت ۱۳:۳۰ به نشانی dev.razavi.ir مراجعه و اسناد را پس از تکمیل تازمان مذکور تحویل نمایند.

شماره تماس ۰۵۱-۳۲۰۰۱۴۲۰ و ۰۵۱-۳۲۰۰۱۵۳۳

مدیریت پشتیبانی آستان قدس رضوی